

Praćenje javnih nabavki u javnim preduzećima: (oktobar - decembar 2023):

Decembar 2023.

- LJP Centralna kuhinja
- RVK Bifurkacioni
- RVK Hidromorava
- RVK Mitrovica

DOBRO UPRAVLJANJE

AUTORI:

Egzona Kozhani & Ardit Dragusha

Posetite našu Internet stranicu
www.dplus.org

Saznajte više o našim najnovijim publikacijama,
vestima, infografika

Find us on Facebook
[@democracyplus](https://www.facebook.com/democracyplus)

Find us on LinkedIn
[@democracy-plus](https://www.linkedin.com/company/democracy-plus)

Find us on Twitter
[@democracy_plus](https://twitter.com/democracy_plus)

Find us on Youtube
[@Democracy.Plus](https://www.youtube.com/Democracy.Plus)

Naše kancelarije:

Ulica Bajram Kelmendi, br.92, 5. sprat
Priština, 10000
Kosovo

+383 (0) 38 749 288
info@dplus.org

Finansira
Evropska Unija

Izjava o odricanju od odgovornosti: Objavljivanje ovog izveštaja je omogućeno finansijskom podrškom Evropske unije. Sadržaj istog isključiva je odgovornost Demokratije Plus (D+) i ni na koji način ne odražava stavove Evropske unije. Projekat „Dobra uprava: javne nabavke i donošenje naprednih politika” finansira EU, a realizuje Demokratija Plus (D+).

Sadržaj

Spisak skraćenica	6
Uvod	7
Metodologija	8
LJP Centralna kuhinja - Nabavka i montaža solarnih panela u Centralnoj kuhinji - Ponovni tenderr.....	9
RVK Bifurkacioni – Izgradnja objekta administracije i skladišta RVK Bifurkacioni	11
RVK Hidromorava – Snabdevanje hemikalijama (gasoviti i tečni hlor) i kalijum perman- ganatom.....	13
RWC Mitrovica – Physical security of two facilities of RWC Mitrovica Mitrovica.....	15
Findings.....	18
Recommendations.....	19

Spisak skraćenica

N ➤ Naručilac

PUK ➤ Poreska uprava Kosova

TD ➤ Tenderski dosije

GPS ➤ Grupa privrednih subjekata

RVK ➤ Regionalna vodovodna kompanija

ZJN ➤ Zakon o javnim nabavkama

JP ➤ Javno preduzeće

LJP ➤ Lokalno javno preduzeće

PS ➤ Privredni subjekat

Uvod

Demokratija Plus (D+) je nastavila sa praćenjem javnih nabavki u lokalnim i regionalnim javnim preduzećima. Javna preduzeća, kao i druge budžetske organizacije, rade po Zakonu o javnim nabavkama (ZJN) kada ugovaraju privredne subjekte za rad, usluge i snabdevanje, pa se analiza tendera bazira na ovom zakonu i podzakonskim aktima koji proizilaze iz ovog zakona.

Ovo je četvrti izveštaj o praćenju javnih nabavki u javnim preduzećima, koji obuhvata izveštajni period oktobar-decembar 2023. godine. U žiži izveštaja se nalaze četiri preduzeća LJP Centralna kuhinja, RVK Bifurkacioni, RVK Hidromorava, i RVK Mitrovica. Praćenje aktivnosti ovih preduzeća je važno, polazeći od uloge koju ova preduzeća imaju u pružanju javnih usluga građanima. Uglavnom, oblasti koje pokrivaju ova preduzeća su snabdevanje vodom za piće i snabdevanje obrocima za decu, privredne subjekte i građane.

Ovaj izveštaj obuhvata četiri tendera, i to: 1) nabavka i ugradnja solarnih panela u Centralnoj kuhinji; 2) izgradnja objekta administracije i skladišta u RVK Bifurkacioni; 3) snabdevanje hemikalijama (gasni i tečni hlor) i kalijum permanganatom; i 4) fizičko obezbeđenje dva objekta RVK Mitrovica.

Metodologija

Istraživanje za potrebe ovog izveštaja je počelo od odabira aktivnosti nabavke preko elektronske platforme e-nabavka. Izbor je zasnovan na nekoliko pokazatelja, kao što su: predviđena vrednost tendera, predmet nabavke, ponavljanje aktivnosti i postupak u kome se sprovodi aktivnost nabavke.

Nakon toga, D+ je dostavio zahteve za pristup javnim dokumentima onim naručiocima koji su izabrani da budu deo izveštaja. Zahtevi za ovim dokumentima su zasnovani na zakonu o pristupu javnim dokumentima.

Ovi dokumenti su analizirani sa stanovišta pravila javnih nabavki definisanih propisima iz ove oblasti a izveštaj je poslat na čitanje naručiocima, pre objavljivanja.

LJP Centralna kuhinja - Nabavka i montaža solarnih panela u Centralnoj kuhinji - Ponovni tender

Centralna kuhinja je sprovela drugu aktivnost nabavke koja se odnosi na nabavku i montažu solarnih panela. Prva aktivnost je otkazana zbog problema u oceni ponuda i usled izjavljivanja žalbe TRN-u. Nekoliko dana nakon otkazivanja, objavljeno je obaveštenje o novom ugovoru sa istim predmetom nabavke. U drugoj aktivnosti su svoju ponudu podnela tri privredna subjekta, koja su podnela ponudu i u prvoj aktivnosti, ali po veoma niskim cenama. Takođe, predviđena vrednost je ostala ista, odnosno 36,000.00 evra.

■ TABELA 1. Privredni subjekti i ukupna vrednost ponuda

Br.	Privredni subjekti ponuđači	Vrednost ponuda
1.	Jaha Solar P.N.	22,472.04 €
2.	RA-TA Sh.P.K.	24,345.90 €
3.	N.T.Sh. Elen	26,984.22 €
4.	Unisolar L.L.C.	28,999.10 €

Najjeftiniju ponudu za ovu aktivnost dostavio je privredni subjekat Jaha Solar P.N., ali je ovaj subjekat diskvalifikovan jer katalog nije sadržao specifikacije koje su naručioci zahtevali za solarne panele.

Uspešan privredni subjekat u sklopu druge aktivnosti, N. T. Sh. Elen je za isti predmet podneo ponudu na prvom tenderu u iznosu od 35,478.65 evra ili skoro 9,000.00 evra skuplju za proizvode sa istim specifikacijama. U prvoj aktivnosti je subjekat N.T.Sh. Elen diskvalifikovan jer nije ispunjavao tehničke zahteve u vezi sa inverterom (pozicija 2.1). U obaveštenju o odluci naručioca, isti ga je obavestio da model koji je subjekat dostavio ne ispunjava tehničku specifikaciju, međutim, u ovom obaveštenju je predložio drugi model koji ispunjava kriterijume i priložio je link za isti.

FOTOGRAFIJA 1: Obaveštenje o odluci naručioca od dana 17. 08. 2023. godine za tender pod brojem nabavke KQ-22-14687-1-2-1

Komisija za ponovnu ocenu je tokom ponovne ocene aktivnosti nabavke, istraživanjem na zvaničnoj internet stranici SOLAXPOWER našla da model X3-MEGA-G2 (zvaničan internet link: <https://www.solaxpower.com/wp-content/uploads/2022/12/X3-MEGA-G2.pdf>) ne ispunjava tehničku specifikaciju, dok istraživanjem drugih modela SOLAXPOWER X3-Mega, komisija za ponovnu ocenu nalazi da X3-MEGA-TL model (zvaničan internet link: <https://www.solaxpower.com/wp-content/uploads/2020/07/X3-Mega-50-60kW-datasheet.pdf>) ispunjava tehničku specifikaciju predmeta i predračuna, koje PS nije podneo u svojoj ponudi.

Iz tog razloga, time što je ponudio model koji je naručilac predložio, privredni subjekat je nagrađen ugovorom na drugom raspisanom tenderu za nabavku solarnih panela. Obaveštenjem u prvoj aktivnosti, naručilac je favorizovao proizvod, a samim tim i ponuđača, pokazujući mu koji proizvod će prihvatiti, time kršeći principe javnih nabavki. Štaviše, naručilac je u obaveštenju o odluci precizirao i model pod nazivom X3-50K-TL. Naručilac ne sme diskriminisati ni u jednom aspektu aktivnosti nabavke jednog ili više privrednih subjekata na štetu ili u korist¹. Pošto uspešan privredni subjekat poznaje kompaniju i njene proizvode, onda je sumnjivo zašto nije na samom početku ponudio upravo ovaj model, već je naručilac morao da predloži i precizira model, da bi subjekat dobio tender.

Ovo je u suprotnosti sa svrhom dokumenta „Obaveštenje o odluci naručioca”, imajući u vidu da ovaj dokument prikazuje samo rezultate procene ponuda i jedini savet koji se može dati u ovom dokumentu je pravo na žalbu i pravni osnov za ovakvo postupanje. Dakle, naručilac ne može prekoračiti svoja ovlašćenja i dati ponuđaču marku/model za koji treba da podnese svoju ponudu. Vredi napomenuti da je ovakav postupak bez presedana jer se do sada nije susreo u praćenju javnih nabavki od strane D+.

U ovom slučaju dolazi do izražaja još jedan nedostatak tenderskog dosijea, imajući u vidu da je naručilac morao da traži ovlašćenje od proizvođača, što dokazuje da PS poseduje i da može da isporuči solarne panele i invertore. Katalog koji je dostavio PS je dostupan² na internetu i ne dokazuje nužno da PS ima ove uređaje.

Takođe, tenderski dosije ne zahteva da se za angažovano osoblje dokaže da rade ili da ih je poslodavac angažovao na ovom projektu. Uprkos tome, privredni subjekat je predočio ugovore sa osobljem koje treba angažovati na projektu, gde svi ugovori nose datum zaključenja ugovora ali ne i njegovog isteka. U istoj ponudi, privredni subjekat je priložio i platni spisak koji je izdala Poreska uprava Kosova (PUK). Ako se pozovemo na ovaj dokument, vidimo da su jedini meseci za koje su radnici prijavljeni kao angažovani na ovom projektu bili januar i februar 2023. godine. To znači da za naredne mesece³ isti nisu primali zarade, što dovodi u pitanje da li su bili angažovani u ovoj kompaniji. Posledično, naručilac je prihvatio ponudu a da nije osigurao da je ispunjen zahtev obezbeđivanja osoblja.

1 Službeni list Republike Kosovo. Zakon 04/L-042 o javnim nabavkama u Republici Kosovo, član 7.2.

2 Model X3-50K-TL. <https://cdn.ensolar.com/z/pp/ykl60d538673cc0a/34.-SOLAX-X3-MEGA.pdf>

3 Meseci mart i april, jer je platni spisak izdat meseca aprila.

RVK Bifurkacioni – Izgradnja objekta administracije i skladišta RVK Bifurkacioni

RVK Bifurkacioni je izdvojio 160,000.00 evra za izgradnju novog objekta administracije i skladišta. Sa druge strane je zaključen ugovor u vrednosti od 151,906.20 evra sa PS Pro & Co Group Sh.P.K. Ovaj ugovor je stupio na snagu 23.10.2023 i ističe 30.01.2024, dakle traje oko tri meseca. Ovaj subjekat je bio jedini ponuđač na ovom tenderu.

■ TABELA 2. Uspešni privredni subjekti i vrednost ponuda

Br.	Uspešan ponuđač	Vrednost ponude
1.	Pro & Co Group Sh.P.K.	151,906.20€

Zahtevi navedeni u ovom tenderu koji uslovljavaju izvođenje radova odnose se na osoblje i opremu za rad. U zahtevu koji se odnosi na radnike, naručilac je samo napisao da privredni subjekat mora dokazati da ima najmanje osam (8) radnika. Međutim, za ove radnike, naručilac nije tražio ugovore o radu sa kompanijom, niti dokaze od PUK-a, niti dokaze o angažovanju radnika u ovoj aktivnosti. Ovakav nemar naručioca ugrožava proces realizacije ugovora jer ostavlja prostor privrednom subjektu da na listu stavi samo neka imena, a da isti možda uopšte nisu zaposleni u kompaniji. I pored toga što naručilac nije postavio takav zahtev, privredni subjekat je ponovo podneo ugovore sa radnicima navedenim na spisku, međutim, svi ugovori ističu decembra 2023. godine. S druge strane, ugovor sa RVK Bifurkacioni traje do kraja januara 2024. godine. Na osnovu plana dinamike radova, upravo u ovo vreme se očekuje završetak radova na zgradi administracije i početak radova na zgradi skladišta RVK Bifurkacioni. Dakle, nepostojanje ovog zahteva podriva celokupnu aktivnost jer bez redovnog angažovanja osoblja na ovim radovima, ugovor ne može biti realizovan. To je dokazala i komunikacija koju smo imali sa menadžerom ugovora, koji je najavio da je dinamika realizacije radova prilično spora i da se ne zna kada će radovi biti završeni⁴.

Prema elektronskoj platformi za e-nabavke, uspešan privredni subjekat ima 17 aktivnih ugovora, sa time da je u 11 ugovora traženo angažovanje radnika za izvođenje radova. Prema dosijeima ovih tendera, ispada da privredni subjekat ima na terenu oko 263 radnika koji izvode radove. Međutim, prema dokumentima koje je dostavio, spisak zaposlenih navodi 45 radnika, dok je u Agenciji za privredne registre Kosova (APRK)⁵ predloženo 48 radnika angažovanih u kompaniji. To znači da uspešan privredni subjekat nije uspeo da dokaže da će angažovati potrebno osoblje za ovaj projekat, jer to nije zahtevao naručilac. Dakle, nadležni organ pri sastavljanju zahteva uvek treba da ima u vidu njihov značaj i da isti bude u skladu sa potrebama i svrhom projekta. U takvoj situaciji, naručilac bi

⁴ Odgovor primljen elektronskom poštom dana 21.12.2023.

⁵ Agencija za privredne registre. <https://arb.k.rks-gov.net/TableDetails>

morao da zahteva dopunu ponude, pravo zagantovano ZJN-om. Naručilac bi takvu situaciju trebalo da smatra nedostatkom u prijavi i da zatraži od privrednog subjekta da pribavi dodatne informacije ili dokumenta⁶.

Tenderski dosije zahteva da inženjer geodezije bude licenciran. Prema dokumentaciji koju je dostavio privredni subjekat, geodeta angažovan na ovom tenderu je F.E., ali je isti predočio licencu licencirane kompanije, dakle pravnog a ne fizičkog lica. Ovu kompaniju, prema licenci izdatoj 15.10.2020. godine, zastupa F.E. i A.Sh., ali ne dokazuje da je F.E. licenciran. Prema Smernicama za licenciranje geodetskih kompanija i geodeta⁷, pravi se razlika između licenciranog geodeta i kompanije geodeta. Prema ovom uputstvu, uslovi za licenciranje geodetskih kompanija podrazumevaju da su zasnovali radni odnos sa najmanje jednim licenciranim geodetom i jednim fizičkim licem koje ispunjava uslove obrazovanja⁸, ali sve dok firmu u licenci zastupaju dvoje geodeta, ovo ne dokazuje ko od njih ima licencu. Na osnovu spiska osoblja, za F.E. stoji da u kompaniji radi na radnom mestu inženjera geodezije, a ne da je licencirani geodeta, dok je u drugoj koloni T.N. na funkciji licenciranog geodete. Dakle, privredni subjekat nije uspeo da dokaže da ispunjava ovaj zahtev naručioca i posledično je morao da potraži dodatne informacije, što je moguće u skladu sa smernicama o javnim nabavkama⁹. Međutim, naručilac je imao osnova da odbije celu ponudu na osnovu pozicije inženjera u kompaniji, imajući u vidu da nije navedeno da je licencirani geodeta.

6 Regulatorna komisija Republike Kosovo. Uredba 001/2022 o javnim nabavkama, član 38.3.

7 Službeni list Republike Kosovo. Administrativno uputstvo (MŽSPP) br. 13/2019 o licenciranju geodetskih kompanija i geodeta, član 3.

8 Službeni list Republike Kosovo. Administrativno uputstvo (MŽSPP) br. 13/2019 o licenciranju geodetskih kompanija i geodeta. Izmenjeno/dopunjeno Administrativnim uputstvom (MŽSPP) br. 06/2021 o licenciranju geodetskih kompanija i geodeta, član 4.1.2.

9 Regulatorna komisija za javne nabavke. Smernice br. 001/ 2023 o javnim nabavkama, član 10.1.

RVK Hidromorava – Snabdevanje hemikalijama (gasoviti i tečni hlor) i kalijum permanganatom

Regionalna vodovodna kompanija (RVK) Hidromorava je jula 2023. godine objavila obaveštenje o ugovoru za snabdevanje hemikalijama (gasoviti i tečni hlor) i kalijum permanganatom. Predviđena vrednost ovog postupka iznosila je 93,960.00 evra, dok su tri privredna subjekta podnela svoje ponude u ovoj aktivnosti nabavke.

■ TABELA 3. Privredni subjekti koji su podneli svoje ponude i vrednost ponuda

Br.	Privredni subjekti ponuđači	Vrednost ponude
1.	Afrim Sadriu B.I.	77,875.00 €
2.	Seykos Sh.P.K.	79,615.00 €
3.	GOE Infinitt Sh.P.K. & Light House & E-Logistics L.L.C.	82,370.00 €

Najjeftinija ponuda za ovaj tender je poništena jer privredni subjekat nije dostavio potvrdu PUK-a naručiocu u traženom roku, pa je i njegova ponuda odbijena. Sa druge strane, naručilac je dodelio ugovor drugom najjeftinijem subjektu, Seykos Sh.P.K. Na odluku da se ugovor dodeli kompaniji Seykos Sh.P.K. žalbu je izjavila grupa privrednih subjekata „Infinitt Sh.P.K. & Light House & E-Logistics L.L.C.,” te je aktivnost obustavljena sve do odluke TRN-a.

Prema tenderskom dosijeu, naručilac je, između ostalih, tražio od privrednog subjekta da dokaže da ima licenciranog vozača za prevoz opasnih materija po ADR (Evropski sporazum o međunarodnom drumskom prevozu opasnih materija). Takođe, u tenderskom dosijeu je traženo da privredni subjekat dokaže tražene tehničke podatke, dostavljanjem kataloga, priručnika ili brošura. Uspešan privredni subjekat nije ispunio ova dva zahteva, zbog čega je u ovom predmetu izjavljena žalba. Činjenicu da ova dva uslova nisu ispunjena potvrdio je stručnjak koji je TRN dodelio za rad na ovom predmetu G.N., u predmetu br. 662/23. Takođe, neispunjavanje ovih zahteva je priznao i sam naručilac, imajući u vidu da je bio saglasan sa ekspertizom stručnjaka TRN-a, te je TRN doneo odluku da se žalba usvoji i da se predmet vrati na ponovno razmatranje.

Nakon ponovne ocene ponuda, grupa privrednih subjekata koja je izjavila žalbu je proglašena za uspešnog ponuđača, dok je sa istom ponudom privredni subjekat koji je prvobitno proglašen uspešnim ponuđačem sada proglašen neodgovarajućim usled neispunjavanja uslova naručioca. Službenik za nabavke, zajedno sa glavnim administrativnim službenikom, je dužan da obrazuje konkursnu komisiju, koju čine članovi sa potrebnim veština-

ma, znanjem i iskustvom relevantnim za uslove nabavke¹⁰, te u ovom slučaju ovaj zakonski zahtev nije sproveden od strane naručiocima, te je usled neodgovarajuće ocene ponuda došlo do nepotrebnih zakašnjenja, te sam ugovor nije potpisan.

Komisija, prilikom ocenjivanja, pregleda i upoređivanja ponuda, mora da ispoštuje osnovne principe javnih nabavki¹¹, među kojima je i obaveza da naručilac mora tretirati privredne subjekte jednako i nediskriminatorno¹², ponude se takođe moraju precizno vrednovati prema kriterijumima definisanim u tenderskom dosijeu. Međutim, u ovom slučaju, ponude nisu ocenjivane na osnovu ovih zakonskih kriterijuma, te samim tim komisija nije uspela da obavi posao za koji je imenovana.

Stoga, naručioci uvek treba da imaju na umu da izbor konkursne komisije treba da bude obavljen pažljivo. Razlog je taj što se preko ove komisije bira privredni subjekat koji će realizovati ugovor, što znači da ceo proces od sada pa nadalje zavisi od odluke komisije. Da je uloga ove komisije veoma značajna dokazuje i način pravnog uređenja, gde u specifičnim slučajevima zakon dozvoljava naručiocima da angažuju spoljne stručnjake kad god trebaju posebna znanja i stručnost¹³.

Ovo nije jedini slučaj kada, usled neprofesionalnosti konkursne komisije, cela aktivnost kasni i propada. Naručilac mora imati u vidu da svaki član komisije mora potpisati izjavu pod zakletvom, kojom izjavljuje i kojom se obavezuje da će zadatak ocenjivanja obavljati sa punom odgovornošću u skladu sa ZJN, pa čak i u takvim slučajevima naručilac mora pozvati komisiju na odgovornost. Nepreduzimanje ovakvih radnji od strane naručioca doprinosi pogoršanju situacije i podstiče komisije da ne ocenjuju ponude po dužnosti jer se ne kažnjavaju.

Proglašenje grupe privrednih subjekata Infinit Sh.P.K. & Light House & E-Logistics L.L.C. za uspešnog ponuđača, nije bio epilog ove aktivnosti, pošto je privredni subjekat Seykos izjavio žalbu TRN-u na ovu odluku. Žalba je podneta 14.12.2023. godine, dok je naručilac samo nekoliko dana kasnije pokrenuo novu aktivnost nabavke sa istim predmetom, odnosno nabavku hemikalija (gasoviti i tečni hlor) i kalijum permanganata, samo što je ovaj put aktivnost sprovedena kroz pregovarački postupak bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru¹⁴. Dana 20.12.2023. godine objavljeno je obaveštenje o ugovoru, kojim je ugovor dodeljen privrednom subjektu Seykos Sh.P.K., kao jedinom subjektu koji je podneo svoju ponudu u ovoj aktivnosti. Sa druge strane, vrednost ugovora je iznosila 29,936.50 evra, sa rokom trajanja od dva meseca.

U ovom slučaju, naručilac je postupio u suprotnosti sa ZJN-om i uredbom o javnim nabavkama jer žalba ima suspenzivno dejstvo¹⁵, dakle, naručiocu je zabranjeno da postupa do donošenja odluke TRN-a. Takođe, da bi se koristio pregovarački postupak bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru, moraju postojati određeni zakonski uslovi predviđeni ZJN-om. Ovaj slučaj nije imao veze sa bilo kakvim objektivnim i obaveznim tehničkim ili umetničkim razlogom, nije imao veze sa pravima intelektualne ili industrijske svojine, niti sa bilo kakvim ekstremnim hitnim stanjem izazvanim događajima koje naručilac opravdano ne može predvideti¹⁶.

Blokiranje aktivnosti u TRN-u ne predstavlja valjanu okolnost za korišćenje ovog postupka, jer je poznato da će, ukoliko ponude ne budu ocenjene po kriterijumima, biti uložena žalba na odluku. Takođe, ZJN isključuje korišćenje ovog postupka za ekstremne okolnosti koje su nastale nemarom ili namernim radnjama ili propustima naručioca¹⁷. Dakle, naručilac nije imao pravni osnov da koristi ovaj postupak.

10 Regulatorna komisija za javne nabavke. Smernice br. 001/ 2022 o javnim nabavkama, član 39.5.

11 Regulatorna komisija za javne nabavke. Smernice br. 001/ 2022 o javnim nabavkama, član 40.1.

12 Službeni list Republike Kosovo. Zakon br. 04/L-042 o javnim nabavkama u Republici Kosovo, član 7.1.

13 Regulatorna komisija za javne nabavke. Uredba br. 001/ 2022 o javnim nabavkama, član 39.9.

14 Broja nabavke za ovu aktivnost nema -23-14048-1-2-5.

15 Regulatorna komisija za javne nabavke. Uredba br. 001/ 2022 o javnim nabavkama, član 66.1.

16 Službeni list Republike Kosovo. Zakon br. 04/L-042 o javnim nabavkama u Republici Kosovo, član 35.2. 1.

17 Ibid.

RVK Mitrovica – Fizičko obezbeđenje dva objekta RVK Mitrovica

Regionalna vodovodna kompanija Mitrovica je početkom 2023. godine objavila obaveštenje o ugovoru za fizičko obezbeđenje dva objekta (centralni objekat RVK Mitrovica – Ul. Jezero – Suvi Do, Mitrovica, i centralni magacin RVK Mitrovica – Naselje Tavnik – Mitrovica), predviđene vrednosti ugovora od 35,000.00 evra. Ovom aktivnošću nabavke¹⁸, ova kompanija je nameravala da ugovori fizičko obezbeđenje za ova dva objekta 24 sata dnevno i 7 dana u nedelji na period od godinu dana.

Prvobitno, nakon zahteva nekolicine privrednih subjekata, naručilac je promenio predviđenu vrednost ugovora, povećavši je za 11,500.00 evra, odnosno u ukupnoj vrednosti od 46,500.00 evra. Takođe, naručilac je odbio zahteve u vezi tabele opisa cena, u kojoj su privredni subjekti tražili da postoje posebne kategorije kao što su: sati rada u noćnoj smeni, sati rada u dnevnoj smeni, sati rada tokom službenih praznika, sati rada tokom vikenda i prazničnih dana, kako bi se dopunila finansijska analiza tražena tenderskim dosijeom. Pored dodavanja ovih kategorija, privredni subjekti su zahtevali da se napravi obrazac finansijske analize, kako bi se olakšalo njeno popunjavanje, izbegavajući mogućnost da njegovo netačno popunjavanje dovede do eliminacije.

■ TABELA 4. Opis cena

Br.	Opis	Merna jedinica	Broj sati	Jedinična cena bez PDV-a	Ukupna cena sa PDV-om
1.	Fizičko obezbeđenje objekta administracije RVK „Mitrovica“ Sh.A	Sati rada	8760		
2.	Fizičko obezbeđenje objekta skladišta RVK „Mitrovica“ Sh.A	Sati rada	8760		

Promena procenjene vrednosti ugovora načinjena je putem standardnog obrasca za ispravku grešaka u objavljenim obaveštenjima, koji je objavljen devet dana pre isteka roka za podnošenje ponuda. Na ovom obrascu nije ni odložen rok za dostavljanje ponuda, iako je to propisano Uredbom o javnim nabavkama. Prema uredbi, u slučajevima kada se dodatne informacije ili pojašnjenja daju manje od 10 dana od roka za podnošenje ponuda, rok se odlaže da bi se privrednim subjektima dalo najmanje 10 dana vremena da pripreme i dostave ponude.

¹⁸ Broj aktivnosti nabavke: KURM-23-250-2-2-1

U ovoj aktivnosti nabavke učestvovalo je šest privrednih subjekata, a naručilac je dodelio ugovor grupi privrednih subjekata Jaguar Security Sh.P.K.; Skyfterat – LIVE Sh.P.K., kao najjeftinijoj ponudi ukupne vrednosti od 40,296.00 evra.

TABELA 5. Ponude privrednih subjekata i vrednost ponuda

Br.	Naziv privrednog subjekta	Ukupna vrednost ugovora
1.	Kompanija za fizičko obezbeđenje Scorpion	44,500.80 evra
2.	GEO Jaguar Security Sh.P.K.; Skyfterat LIVE Sh.P.K.	40,296.00 evra
3.	MEB L.L.C	39,972.80 evra
4.	M-GR Secyurity Sh.P.K.	45,552.00 evra
5.	Security Code	45,552.00 evra
6.	Internat Security Association Sh.P.K.	42,275.18 evra

U vezi sa odlukom naručioca da se ugovor dodeli kompaniji GPS Jaguar Security Sh.P.K.; Skyfterat – LIVE Sh.P.K., podneta su dva zahteva za ponovno razmatranje, MEB L.L.C i M-Gr Security Sh.P.K., koje je naručilac odbio kao neosnovane. Žalbeni navodi oba privredna subjekta bili su sledeći:

- Grupa privrednih subjekata preporučena za ugovor nije ispunila uslove prema tenderskom dosijeu, tako što je podnela svoju ponudu u suprotnosti sa Aneksom 1, jer je prema Administrativnom uputstvu za određivanje minimalne zarade traženo najmanje osam radnika sa po 176 sati rada¹⁹, gde je minimalna zarada koju je odredio naručilac iznosila 250.00 evra neto. Službeno radno vreme od 08.00 do 16.00 časova i fizičko obezbeđenje morali su da se obavljaju 24 časa dnevno, sedam dana u nedelji, u smenama u kojima su se isplaćivale naknade za noćni rad, rad vikendom i na dane praznika, shodno Zakonu o radu²⁰ što obuhvata godišnji odmor, bolovanje, noćni rad, prekovremeni rad kao i Zakon o uslugama privatnog obezbeđenja²¹.
- MEB L.L.C je nepravedno eliminisan zbog nedostatka finansijske analize, za koju je ovaj privredni operater tvrdio da je dostavio zajedno sa opisom cene.

19 Službeni list Republike Kosovo. Administrativno uputstvo (MRSZ) br. 09/2017 o određivanju minimalne zarade u Republici Kosovo.

20 Službeni list Republike Kosovo. Zakon br. 03/L-212 o radu.

21 Službeni list Republike Kosovo. Zakon br. 04 / L-004 o uslugama privatnog obezbeđenja.

Nesastavljanjem obrasca finansijske analize, gde se mogao tačno utvrditi broj sati rada (redovno, noćno, vikend, praznično), RVK Mitrovica je prekršila ZJN, koji propisuje da naručioci moraju da sastave tendersku dokumentaciju, u kojoj će pružiti relevantne informacije o ugovoru, uključujući sve njegove materijalne odredbe i uslove, primenljive postupke nabavke, primenljive uslove podobnosti i njegove materijalne uslove.

Nakon žalbe na odluku TRN-a, ovaj ugovor je ostao blokiran tri meseca. Komisija TRN-a je bila prinuđena da angažuje dva stručnjaka za razmatranje, ali je prva ekspertiza odbačena pošto stručnjak za razmatranje nije načinio realnu procenu stanja, usled neodgovarajućih proračuna prilikom sastavljanja finansijske analize). Čak ni drugi stručni stručnjak za razmatranje, koji je imao dužnost da sastavi finansijsku analizu u skladu sa zahtevima tenderskog dosijea i da posledično donese tačan i pravičan zaključak o žalbenim navodima, nije dao rezultate jer su nedostajali merljivi pokazatelji na osnovu zahteva predloženih u tenderskom dosijeu.

Odluka naručioca da u tenderskom dosijeu, tačnije u opisu cena u tabeli 4, figuriraju samo dve kolone za cenu sati rada i da se onda ovaj tender nastavi u ovom obliku, iako je privrednim subjektima saopšteno da treba da podnesu detaljan obrazac finansijske analize, zapravo predstavlja veliki nemar jedinice koja je podnela zahtev i kancelarije za nabavke RVK Mitrovica, koji je u konačnici doveo do neuspeha tendera.

Pored glavne štete, što je otkazivanje tendera (jer je TRN doneo rešenje o poništenju u nemogućnosti odlučivanja o žalbenim zahtevima), RVK Mitrovica je prouzročio nepotrebne troškove privrednim subjektima, koji su potrošili vreme i finansijska sredstva da pripreme dokumentaciju za svoju ponudu, koji su podneli obezbeđenje ponuda i izjavili žalbu TRN-u.

Nalazi

- LJP Centralna kuhinja je dodelila ugovor privrednom subjektu kome je na istom prethodno poništenom tenderu predložila koji model ispunjava specifikacije koje je tražio naručilac.
- RVK Bifurkacioni je ugrozio proces realizacije ugovora tako što nije zahtevao validne ugovore o radu ili ugovore o angažovanju na ovom projektu za tražene radnike, imajući u vidu da zbog prirode ugovora, radnici imaju suštinsku ulogu u njegovoj realizaciji.
- RVK Bifurkacioni je prihvatio licencu pravnog lica, suprotno sopstvenim zahtevima, imajući u vidu da je tenderski dosije navodio zahtev za licencu fizičkog lica (licencirani geodet, a ne licencirana geodetska kompanija).
- RVK Hidromorava je pokrenula novu aktivnost nabavke po pregovaračkom postupku, za isti predmet na koji je uložena žalba TRN-u, o kojoj TRN još uvek nije doneo odluku.
- RVK Hidromorava nije uspeo da oceni ponude privrednih subjekata u skladu sa zahtevima, pa je prvobitno proglasio uspešnom ponudu privrednog subjekta koga je u drugoj odluci proglasio neodgovarajućim za istu ponudu.
- Usled nedovoljnog preciziranja zahteva, RVK Mitrovica je onemogućila ocenu ponuda i dovela je do blokiranja aktivnosti nabavke do otkazivanja od strane TRN-a.

Preporuke

- Naručioci (u ovom slučaju javna preduzeća) moraju biti pažljivi u sastavljanju zahteva u tenderskom dosijeu, jer zahtevi moraju da obezbede naručiocu da uspešan privredni subjekat ima neophodne kapacitete da ispuni ugovor.
- Naručioci treba striktno da poštuju kriterijume tenderskog dosijea, koje su prethodno odredili.
- Naručioci ne treba da dodeljuju ugovore privrednim subjektima koji nisu ispunili zahteve koje je naručilac postavio u tenderskom dosijeu.
- Naručioci ne bi trebalo da prekorače svoja ovlašćenja davanjem indikacija koje na neki način favorizuju privrednog subjekta.
- Regulatorna komisija za javne nabavke (RKJN) treba da predvidi u podzakonskim aktima zakonske mere posebno za konkursne komisije koje ne ispunjavaju svoje obaveze u skladu sa zakonskim zahtevima.
- Naručioci treba da imenuju odgovorna i stručna lica u komisijama za ocenjivanje i da preduzmu mere protiv onih koji postupaju u suprotnosti sa izjavom koju su položili pod zakletvom.
- Naručioci ne bi trebalo da koriste pregovarački postupak bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru kada ne postoje okolnosti koje dozvoljavaju korišćenje ovog postupka shodno ZJN-u.

Finansira
Evropska Unija

